Pozdravni govor visokog predstavnika i posebnog predstavnika EU na konferenciji Europskog pokreta o ulozi europskog pokreta u društvu i procesima europskih integracija

Gospodine predsjedniče, ekselencije, dame i gospodo,

Dozvolite mi prvo da se zahvalim organizatoru ovog događaja na pozivu i istodobno još jednom ponovno potvrdim važnost Europske integracije za ovu zemlju.

Danas vam neću govoriti o koristima koje nosi članstvo u EU. To vam je svima poznato.

Ne želim niti da se zadržavam na sadašnjoj političkoj situaciji – i tu je svima vama poznato gdje se ova zemlja trenutačno nalazi.

Umjesto toga, želim vam govoriti o iskustvima jedne meni veoma dobro poznate zemlje – Slovačke – koja se, iako vrlo različita od Bosne i Hercegovine, suočila s mnogim sličnim izazovima i prevazišla ih.

Ja sam često navodio argument da integracija jedne zemlje u Europsku uniju traži stalan angažman, privrženost, odlučnost i hrabrost.

To znači da uspjeh ne može osigurati nitko sam: ni najkarizmatičniji političar, ni najbolji menadžer, pa čak ni posebni predstavnik EU – čak i ako mu je druga dužnost visoki predstavnik – to ne može uraditi sam.

Niti jedna politička stranka, institucija, vladina ili nevladina, ne može to ostvariti sama.

Iskustvo svih novih zemalja članica pokazuje da jedini način da se ovaj cilj ostvari jest da europski program postane temelj na kojem će se zemlja dalje graditi.

Na Slovačku se sredinom devedesetih gledalo kao na crnu rupu u centralnoj Europi. Daleko smo zaostajali iza ostalih zemalja. Nismo mogli otpočeti s pregovorima za članstvo u EU. NATO nas nije uzimao zaozbiljno.

Poruka od EU je bila jasna; članstvo u EU je otvoreno, ali vi morate jasno pokazati svoju opredijeljenost prema EU.

Dovoljno je bilo samo nekoliko godina i Slovačka je postala članica EU i članica NATO saveza.

Nije se radilo ni o kakvom čudu; EU nije ublažila svoje uvjete za Slovačku.

Jednostavno, Slovačka se promijenila iznutra.

Građani su zahtijevali promjene i nevladin sector, zajedno s drugim nedržavnim akterima, surađivao je s vladom, parlamentarcima, državnim dužnosnicima i medijima na ubrzanju procesa integracije u EU.

Plan članstva u EU postao je dominantni cilj. Sve političke stranke su se u potpunosti slagale s tim da cilj članstva u EU neće biti predmetom stranačke politike. Politička borba je

prebačena na druga pitanja.

Ovaj koncenzus između svih sektora društva i svih političkih snaga omogućio je Slovačkoj da ostvari brži napredak u odnosu na sve druge zemlje kandidatkinje.

Sustigli smo svoje susjede i Slovačka je sada primjer na koji način treba brzo rješavati neophodne reforme i druga pitanja od društvenoga značaja koja proizilaze iz procesa integracija.

Ali što to znači za Bosnu i Hercegovinu?

Prije svega, to znači da europski program ne smije biti taocem stranačke politike. Mora postojati visoka razina suradnje između političkih stranaka, ne samo kad se radi o glasovanju unutar institucija, već i u provedbi ovih reformi.

Građani moraju jasno i iznova ponavljati svoju potporu europskoj budućnosti, te da će glasovati za one političare koji ih mogu brže dovesti do tog cilja.

Nevladin sektor bi, također, trebao biti organiziran, i to ne samo kako bi provjeravao da li političko rukovodstvo ispunjava data obećanja; mnogo je važnije da ovaj sektor ima aktivnu ulogu u izradi zakona i davanju potpore tim zakonima. Nevladin sektor nije pas čuvar koji će lajati i gristi, već partner koji pomaže da se osigura uspjeh.

Kao što sam na početku kazao, BiH nije Slovačka: Bosna i Hercegovina je posebna zemlja, s posebnim problemima i vlastitim putem. Svi smo svjesni te činjenice.

Zato je EU stavila u pogon sve svoje instrumente u BiH; političku, diplomatsku, vojnu i civilnu misiju; kako bi ovoj zemlji pružila svu pomoć koja joj je potrebna na putu ka Europi.

Ovaj proces je u tijeku. Zato podržavam vaše nastojanje da okupite sve proeuropske snage u ovoj zemlji. Sa svoje strane, ja sam se uključio u seriju javnih debata koje za cilj imaju

pomoći građanima i široj javnosti da shvate značaj njihovog sudjelovanja u ovom procesu.

Kazao sam da se neću fokusirati na trenutačnu političku situaciju. No, danas će Dom naroda BiH donijeti odluku o europskom napretku Bosne i Hercegovine.

Svi znamo da su zakoni o reformi policije posljednji veliki preduvjet za potpisivanje Sporazuma o stabiliziranju i pridruživanju.

Ovaj proces predstavlja primjer kako ne treba raditi na putu ka EU. Do sada su izgubljene četiri godine i čini se da su pojedini političari, kako u vladi tako i u opoziciji, spremni da izgube još vremena.

Proces europskih integracija je strateški izazov za ovu zemlju. Bosna i Hercegovina je strateški važna zemlja, smještena u samome srcu područja koje je od primarnog značenja za EU.

Zato vam garantiram da ćete imati potporu međunarodne zajednice i moju ličnu potporu u svim nastojanjima da ova zemlja ostvari napredak na putu prema EU.

Hvala.